

«MOTTAKERNAVN»  
«ADRESSE»  
«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 09.05.2018

Dykkar ref.:  
[Deres ref.]

Vår ref. (oppgje ved svar):  
2017/11001

Saksbehandlar:  
Johan Danielsen

## Avgjerd i klagesak - klage på avslag på søknad om løyve til utsetting av sitkagran i Farsund kommune på gnr./bnr. 67/2

Miljødirektoratet gjer om på Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder sitt vedtak om å gi Petter Hopp løyve til utsetting av sitkagran (*Picea sitka*) i Farsund kommune. Søker har ikkje vist at plantinga i særleg grad er til gagn for andre samfunnsinteresser. Miljødirektoratet sin vurdering er at utsetting av sitkagran på gjeldande areal medfører for store uheldige følger for naturmangfaldet i høve til dei positive økonomiske verknadene den kan ha.

Vi viser til klage frå Naturvernforbundet, SABIMA og WWF på Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agders vedtak av 01.07.2016. Klagesaka ble sendt til direktoratet frå Fylkesmannen i brev av 26.09.2017.

### Sakens bakgrunn

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder ga i vedtak av 01.07.2016 Petter Hopp (søker) løyve til utsetting av 3600 planter av sitkagran (*Picea sitka*) til skogproduksjon på 17 dekar skogsmark på gnr./bnr. 67/2 i Farsund kommune, jf. §§ 5 og 7 i forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål.

Naturvernforbundet, SABIMA og WWF (klager) klaga på vedtaket i brev av 05.08.2016. Fylkesmannen endra ikkje vedtaket sitt, og sendte klagesaken til endelig avgjerd hos Miljødirektoratet i brev dagsett 28.09.2017.

### Merknader frå klager

Klager grunngjev klagen slik:

- Det er mange grunneigarar innanfor en radius på om lag to kilometer, noko som gjer det vanskelag å halde kontroll med spreining av sitkagran.
- Naturrestatet Ulgjelsvann, som ligg rett ved, består av myr og skog på myr der sitkagran kan etablere seg. Fylkesmannen har ikkje undersøkt dette.
- Det er ikkje lett å sjå at det er vesentlige mengder sitkagran på eigedommen frå flybilette.
- Søker viser ikkje bevisst haldning til å hindre av spreining i søknaden.
- Faglige vurdering i høve til naturmangfald manglar, mens det er innhenta skogfaglig vurdering.
- Kunnskapen om området er mangelfull.
- Det ser ut til å være stor fare for spreining av sitkagran til områd kring, inkludert områder med store naturverdiar.

### **Fylkesmannen sine vurderingar**

Fylkesmannen har i sitt vedtak av 01.07.2016 vurdert søknaden etter prinsippa i naturmangfoldloven. Vilråa for klage er oppfylt båa når det gjeld klageinteresse og tidsfrist. Fylkesmannen legg vekt på:

- Det er fleire sitkafelt tett inntil Ulgjelsvann naturreservat og at det har stått sitka på arealet det er søkt om planting på
- Sitkagran spreier seg maksimalt 80 meter og spreining er enkelt å kontrollera
- Området er rimelig godt kartlagt bl.a. i forbindelse med vindkraftutbygging
- Vanlig gran ser ut til å klare seg dårlig i området og det er nødvendig med en skjerm av sitkagran
- Det næraste siktabestandet står 50-100 m frå naturreservatet og at det er viktigare å gjennomføre skjøtselstiltak nær naturreservatet enn å stoppe plantinga det er søkt om

Fylkesmannen opprettheld vedtak av 01.07.2017 i oversending av klage i brev av 26.09.2017.

### **Rettslig grunnlag**

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (forskriften) er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 1. Etter til § 5 er det krav om løyve til utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Vurdering av løyve til utsetting, skal vege omsynet til uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 7 første ledd og andre viktige samfunnsinteresser, jf. naturmangfoldloven (nml) § 14. Prinsippa i nml § 8 til 12 leggst til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml § 7. Miljødirektoratet er klageinstans i saken og kan prøve alle sider av saken. I klagebehandlinga kan vi ta omsyn til nye omstende, jf. forvaltningsloven § 34. Klagen er fremma før klagefristen og behandlast, jf. forvaltningsloven § 29.

### **Kunnskap om Sitkagran**

Sitkagran er i Artsdatabanken sin risikovurdering i 2012 kategorisert til svært høy risiko (SE). En grunn til den høge risikoplasseringa er at sitkagran klart spreier seg til kystlynghei, kulturpåverka tørre areal, ulike opne naturtypar og forstyrra mark. Sitkagran er det treslaget med flest registrerte forvilla funn i Artsdatabanken sin Fremmedartsbase. Kongleproduksjonen hos sitkagran begynner i ung alder, gjerne på ca. 20 år gamle trær. Produksjonen av frø er stor, og arten ser til å ha gode kongleår med 3-5 år imellom. Arten forynger seg i mindre grad i svært skyggefull skog, men etablerer seg godt på mineraljord og tynne mosedekker, dels i halvskygge. De fleste dokumenterte naturlig spreidde trea står innanfor 200 meter frå opphavsbestanden.

### **Miljødirektoratets vurdering**

Miljødirektoratet finn at Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder har vurdert saken i tråd med gjeldane lov- og forskrift. Fylkesmannen har ikkje gjeve klaga oppsetjande verknad. Søker har likevel ikkje planta ut sitkagran ettersom saka er klaga på. Vurderingstema i saka er om utsetjing kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet.

Miljødirektoratet legg vekt på disse tilhøva:

- Utplantingsområdet ligger nær naturreservat og det er observert etter høve mange trua eller nær trua arter: Myrhauk (EN), brushane (EN), sanglerke (VU), sivhauk (VU), lappspurv (VU), sivspurv (NT), sandsvale (NT), fiskeørn (NT), bergirisk (NT), stær (NT), hønsehauk (NT) og vepsevåk (NT). Sjølv om utplantingsområdet ikkje omfattar kartfesta hekkeområder, er den negativ i høve til samla belastning i området jf. nml § 10.
- Eksisterande sitkagranbestand i området er ikkje kartfesta eller kvantifisert.
- Området har etter høvet mange viktige og sårbare naturverdiar.
- Områder kring utplantingsområdet skjøttast ved brenning. Faren for spreining er stor i dette området, særleg om slik skjøtsel ikkje held fram.

Miljødirektoratet finn grunn til å minske belastninga frå sitkagran i dette området. I høve til dette veg omsynet til Ulgjelsvatnet naturreservat veg tyngst. Frå verneforskrifta for dette naturreservatet

sin § III: "Formålet med fredinga er å bevare eit område med flatmyrar, attgroingsmyrar og fuktheier av nasjonal verneverdi". Verneområdet sine eigeskapar og verneformålet underbygger behovet for å minske frøpresset frå sitkagran i området.

Når det gjeld omsynet til andre samfunnsinteresser, jf. nml § 14, også verdiskaping, har søker ikkje kvantifisert det samla forventa utbyttet frå planting av sitkagran på arealet. Verdisetting av differansen mellom utbytte frå sitkagran og norsk treslag på arealet er ikkje heller ikkje vist. I ei samla vurdering opp mot omsynet til dei mange viktige naturverdiane i området legg direktoratet større vekt på disse. Vi gjer derfor om på vedtaket til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder.

#### **Vedtak**

Miljødirektoratet opphevar Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agders sitt vedtak av 01.07.2016, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Petter Hopp får ikkje løyve til utsetting av 3600 planter av sitkagran (*Picea sitka*) til skogproduksjon på 17 dekar skogsmark på gnr./bnr. 67/2 i Farsund kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Miljødirektoratet kan, i samsvar med naturmangfoldloven § 67, oppheve, endre eller sette nye vilkår i løyvet ved uventa vesentlige skadeverknader for naturmangfaldet. Det same gjelder om tiltakshavar gjentakande eller samanhengande bryt med det som er bestemt etter loven.

**Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikkje klages vidare, jf. forvaltningsloven § 28 tredje Hilsen**

**Miljødirektoratet**

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur*

Yngve Svarte  
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide  
seksjonsleder

**Tenk miljø - vel digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på [www.norge.no](http://www.norge.no).**

Kopi til:

|                                    |                    |      |         |
|------------------------------------|--------------------|------|---------|
| Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder | Postboks 788 Stoa  | 4809 | ARENDAL |
| Petter Hopp                        | Majorstuveien 17 A | 0367 | Oslo    |
| Kai Ove Kvinlaug                   | Hægelsveien 30     | 4580 | Lyngdal |